

Jy (p)
Meddelanden...

MEDDELANDE FRÅN SVENSKT VISARKIV. 14

Sveriges Radios magnetofoninspelningar
av svensk folkmusik i Finland 1957

Av

ALFHILD FORSLIN

(Särtryck ur

BUDKAVLEN XXXVII

Åbo 1960)

SVENSKT VISARKIV · STOCKHOLM

x1760
390

Sveriges Radios magnetofoninspelningar av svensk folkmusik i Finland 1957

Av

Alfhild Forslin

Då intendenten för Folkmusikavdelningen vid Sveriges Radio Matts Arnberg första gången, d.v.s. sommaren 1953, meddelade, att han hade för avsikt att göra bandupptagningar av folkmusik i Svenskfinland, tog jag honom knappast på allvar. Hade vi inte redan på 1920- och 1930-talen försökt bottenskrapa våra fyra finlandssvenska landskap på visor — det var nämligen främst visor Arnberg väntade finna hos oss — och hade inte krigsåren kommit den folkliga sångtraditionens sista svaga livslåga att slockna?

På denna tid hade jag ännu inte konfronterats med magnetofonbandets förmåga att konservera levande folktradition. Hitills hade vi här i Finland skrivit upp alla våra folkmelodier i noter med undantag av Otto Andersson, som i början av seklet delvis även hade begagnat sig av fonografen som tekniskt hjälpmedel.

I notskriften normaliseras självfallet alla individuella skiftningar i sång- och spelsätt, i klang och färg hos stämman eller instrumentet. Alla dessa levande kvaliteter förmår emellertid bandet bevara. Man kan väl säga, att notskriften kan förliknas vid herbarieblomstret, som saknar det levande originalets liv, doft och färg. Dock: lika värdefullt som bandet är för örat, lika oumbärlig är notskriften för ögat, d.v.s. för vetenskapen.

Matts Arnberg tog i egenskap av radioman främst sikte på

att — såsom han tidigare hade gjort i Sverige — arkivera levande folkmusik, denna gång från Svenskfinland. Han utgick härvid från det kända sakförhållandet, att musiktraditionen varit särskilt seglivad och hårdig på finländsk mark. I september 1957 gjorde han ett besök i Åbo för att höra åt om han kunde få medhjälpare, ty nu skulle det bli allvar av planen. Med energi och smittande trosvisshet satte han fart på förberedelsearbetet, som främst skulle bedrivas i Sibeliusmuseets vid Åbo Akademi regi. Sedan Arnberg rest tillbaka till Stockholm, lät professor Otto Andersson en blänkare ingå i tidningspressen. Greta Dahlström och jag gick igenom våra 25—35 år gamla förteckningar på sagesmän — vem av dessa kunde tänkas leva ännu? Samtidigt gällde det att medelst penna och telefonlur söka nå kontakter med lämpliga personer, vilka kunde tänkas spåra upp sångare och spelmän på sina hemorter.

Det syntes oss framför allt angeläget att få upp kontakten med Greta Dahlströms begåvade vissångerska Svea Jansson från Nötö, som redan i unga år — i början på 1920-talet — där hade meddelat henne ett stort antal ballader ur sin mormorsmormors repertoar. Nu hade Svea nått upp i 50-årsåldern. Men var fanns hon? På Nötö hade man förlorat kontakten med Svea för cirka tio år sedan, men man trodde, att hon befann sig på Åland. Med Mariehamnspolisens hjälp finkammades hela öriket på alla, som bar — eller hade burit — namnet Svea Jansson, och på detta sätt dök den rätta Svea slutligen upp i Jomala, Andersböle. I detta sammanhang vill jag erinra om, att Svea Jansson konstaterats vara Nordens främsta nulevande traditionsbärare i fråga om äldre visor. Hennes förråd därav är outtömligt. Hon har sedan hösten 1957 sjungit in på band omkring 500 visor, och hon lär väl kunna ännu fler. Numera är Svea bosatt i Stockholm och följaktligen nära till hands, då radion behöver henne.

Men vi återvänder till händelserna hösten 1957. Den 18 november anlände intendent Arnberg och ingenjör Lars Flood till Åbo med en radiobil från Stockholm. De hade endast två veckor till sin disposition. För att vinna tid anmodades jag att medfölja på resan såsom varande i någon mån hemvan i vår svenskbygd. Det sattes genast rutinmässig fart på inbandningsarbetet, börjande med Svea, som hade anlänt till Åbo.

Vår »eleganta» dikeskörning.

Följande städer blev utgångspunkter för våra strövtåg i svensk-bygderna: Åbo (18—19 nov.), Ekenäs (20—22 nov.), Helsingfors (22—24 nov.), Borgå (24—26 nov.), Lovisa (26—27 nov.), Vasa-Jakobstad-Nykarleby (29 nov.—2 dec.) och Kristinestad (2—3 dec.). Från dessa högkvarter gjordes dagliga och täta resor ut till sångare och spelmän i de omgivande landsorterna.

»Och nu kunde vår mikrofon riktigt dricka in allt detta fina material. 40 oerhört värdefulla band spelades in, både spelmans-musik, visor och en oväntat rik skörd av ballader», berättar Arnberg (*Röster i radio* 1958:9). Melodier mindes man nog, men orden — försåvitt de inte fanns uppskrivna i vishäften — hade man svårt att erinra sig. Det värsta var dock, att varken tiden eller de tekniska resurserna förslog till att banda allt det, som tack vare våra hjälpsamma kontaktpersoners ivriga förhandsbemödanden skulle stått oss till buds. Vi måste nöja oss med stickprov. En bilfärd vid denna tid på året bjuder ofta på ovälkomna överraskningar: dåliga vägar, otjänligt före, felkörningar m.m. Vår färd från Lovisa upp till Vasa stal två hela dagar av vår dyrbara arbetstid, emedan väglaget var uruselt: nyfallen snö på frusen isgata. Att vi i denna lömska halka bara

en enda gång hamnade i diket och att detta — tack vare »chauffören» Floods lugna sinnesnärvaro — skedde med bibehållen balans var rena underverket.

Hade vi i södra Finland skördat glimtar av en ålderdomlig vistradition, så möttes vi i stället uppe i Österbotten av en livskraftig och genuin spelmanstradition. Menuetter, polskor, brudmarscher m.m. tonade frikostigt fram i virtuos återgivning varhelst vi hann stanna hos någon med stråken i hand. Det smärtar oss att tänka på, hur litet vi egentligen maktade ta till vara av denna härliga musikskatt. Matts Arnberg — själv skicklig Dalaspelman — har senare önskat visa sin uppskattning av denna förnäma allmogekonst genom att i sitt hemland föreslå Gås-Anders spelmansmedalj åt tre av de äldre österbottniska fiolspelmännen, och på hans tillskyndan kallades dessa att uppträda på Skansen i Stockholm sommaren 1959.

Det är ingen överdrift att försäkra, att radiobilen från Stockholm spred glädje och stämning i varje stuga, till vilken den nådde fram. »Vi upplevde en underbar tid tillsammans med den finländska befolkningen, som hjälpte oss på alla sätt», berättar Arnberg för radiolyssnarna i sitt hemland. På magnetofonbanden har här och där i hastigheten fastnat muntert spontana glädjeyttringar, såsom t.ex.: »Va den int bra den där kanske?» utgörande en sångerskas finurliga kommentar till en finurlig skämtvisa. En österbottnisk vissångerska skildrar i ett brev, daterat den 1 december 1957, helt åskådligt, hur hon reagerade vid vårt besök ett par dagar förut. Hon skriver:

»Ser ni, det var som att vakna ur en dröm. Här sitter jag dag ut och dag in, väver, stickar eller syr, alltid smågnolande gammalt och nytt om vartannat. Men ingen tar ju nån notis om det. Och så kommer Herrskapet och rör upp det från djupet, det jag mest levtt mig in i. Så jag höll ju formligen på att kvävas av glädje. Om jag bara vetat om det på förhand! Var så glad när jag lade mig på kvällen så jag tackade Gud. Det kan ju hända att han — Gud — skrattade åt mig, men det är ju hans sak. Men tacksam, det var jag. För ingen vet hur jag älskat mina visor.»

I brevskriverskans tacksamhet instämmer hela vårt land. På Matts Arnbergs framsynta initiativ och på Sveriges Radios generösa bekostnad har här en värdefull folklig musikskatt tagits till vara, som annars helt skulle ha gått förlorad. Den levande sången,

den granna fiollåten har arkiverats så, att de kan tona upp igen för kommande generationer i en tid, då säkert ingen längre vet hur en medeltidsballad klingade, så länge den levde »på folkets läppar».

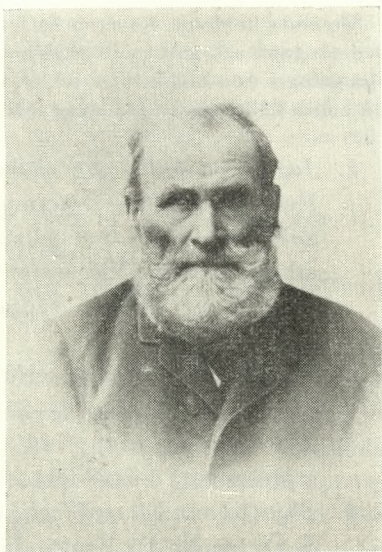
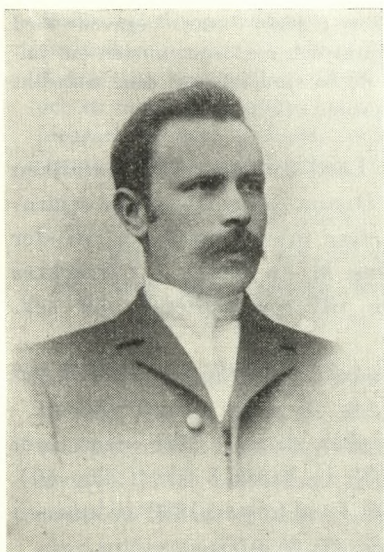
Sveriges Radio har visat sin erkänsla för den finländska medverkan till inspelningsresultatet genom att till Sibeliusmuseum vid Åbo Akademi skänka en fullständig kopia av det under denna resa bandade stoffet. Kopien omfattar 15 band, den sammanräknade speltiden uppgår till ungefär 8 timmar. På denna Sibeliusmuseets kopia baserar sig föreliggande innehållsförteckning.¹ Alla inspelningar, som har gjorts efteråt, d.v.s. ett antal under sommaren 1958 på Åland gjorda inspelningar och några i Åbo med den svenska lokalradions hjälp samma höst verkställda insjungningar,² beaktas icke i detta sammanhang.

För de visor som tidigare — för 25—35 år sedan — ha upptecknats efter samma sagesmän som nu (Svea Jansson, Hilma Ingberg m.fl.) har hänvisningar gjorts till upptecknaren och hans (hennes) handskriftssamling.³ Men för de ballader, som med noggranna källhänvisningar ha publicerats i Otto Anderssons balladutgåva »Den äldre folkvisan» (1934 i *Finlands svenska Folkdiktning* V:1) hänvisas i korthet blott till denna tryckta källa (förkort. Fsvf) med angivande av visnumret och varianten. I några fall uppmärksamgör jag medelst ett »jfr» läsaren på sådana av mig tillfälligtvis iakttagna likheter mellan vis- eller låtvarianter, som kan vara av intresse. Jag meddelar slutligen (s. 107) ett alfabetiskt register, uppgjort efter första versraden i visorna, en systematisk gruppering av hela stoffet, som omfattar 280 nummer (s. 110), samt en förteckning över de 39 sagesmännen (s. 111).

¹ Parenteserna sist i kommentarerna hänvisar till band och gradtal i Åbo-kopian.

² Zenia Rönnblom, Nagu, och Alma Söderholm samt Mimmi Johansson från Pargas och Åbo m.fl. har 1958—59 insjungit 80 à 90 »nya» visor.

³ SLS = Svenska Litteratursällskapet i Finland; INE = Institutet för Nordisk Etnologi vid Åbo Akademi.

Ungdomsporträtt av Hjalmar Kanervo. Hans far Axel Österman (1830—1899).

VISOR OCH LÄTAR BANDADE I ÅBOLAND, NYLAND OCH ÖSTERBOTTEN

Hjalmar Kanervo f. 1876 i Åbo. Hans far, sjömannen Axel Österman, sjöng i hemmet svenska visor, vilka barnen — sedermera finsktalande — lärde sig. Visorna uppt. 1954—55 av A. Forslin, som i sin uppsats *Julsång i Åbo* (i *Åbo stads historiska museums årsbok 1955*) ger följande skildring av familjen Österman-Kanervo:

»Gården N:o 173 i Klosterkvarteret, som numera är införlivad med Hantverksmuseet, beboddes under hela förra seklet av familjen Österman (från 1906 Kanervo). Den första ägaren av denna gård var timmermannen Henrik Söderlund. Han var far till »min farmor (f. 1798) och min mormor (f. 1802), som var systrar», berättar Hjalmar Kanervo, den äldsta av de två bröder, som ännu leva av denna familj och som alltjämt bo kvar på Klosterbacken (numera i gården N:o 166 tätt invid museiområdet). Hjalmar, som varit stenhuggare, fyllde nyligen [1956] 80 år. Brodern Alfred är 77 år och har varit både sjöman och sedermera filare m.m. i hemstaden. Deras far, Axel Frans Österman (f. 1830 d. 1899), var sjöman och hade bl.a. varit med som valfångare på Ochotska havet.

De båda bröderna Kanervo ha — liksom fadern — varit begåvade med god sångröst och gott minne. De ha bevarat och meddelat minnen om jul-sjungning i Åbo under förra seklet, och de ha sjungit visor, som sannolikt på andra håll i staden för länge sedan tystnat.» (s. 42).

1. *Jag är en fattig ung sjöman*. Lärd av kusinen, sjömannen Emil Axel Sune Österman. Denna sång sjöngs av stjärngossarna i Åbo omedelbart efter inledningssången »Goder afton» (Nr 8). Vid orden »Jag är en fattig . . .» sträcktes handen ut liksom vädjande till givmildheten. 30 sek. (I: 1—10).
2. *Men en afton som vi seglade med en akterlig god vind*. Lärd av far. 40 sek. (I: 12—25).
3. *Det kom ett skepp från Gibraltar strand*. Lärt visan som stjärngosse i 8-årsåldern. (Jfr Nr 1). 1 min. 5 sek. (I: 26—47).
4. *Skjut ut min båt med foglig vind*. Lärd hösten 1890 av kusinen E.Ö. (se Nr 1). 1 min. 25 sek. (I: 49—65).
5. *Gossar, låt oss stämma allt upp en munter sång*. 30 sek. (I: 66—76).
6. *En främling vill jag vara bland engelsmän här*. Sjömansvisa. 1 min. 40 sek. (I: 78—91).
7. *Flickor, flickor kommen att beskåda*. Lärd av en syster. 40 sek. (I: 93—107).
8. *Goder afton, goder afton både herre och fru*. Stjärngossvisa från Åbo. 40 sek. (I: 109—122). A. Forslin har skildrat denna tradition från Klosterkvarteret i Åbo i a.a. s. 47 ff.

Härur citeras:

»Bröderna Kanervo ha själva varit med om att sjunga [denna] stjärngossvisa i Åbo. Detta skedde, då Hjalmar var i 7—8 års åldern — alltså på 1880-talet — och då syskonen Österman tillsammans med några kusiner gjorde rundvandringar i kvarteren närmast Klosterbacken. Här brukade även flickor vara med. Det gällde framför allt att sjunga löst någon slant. Därför upprepades sångvandringarna både titt och tätt under julhelgen. »Joulupukit» eller »knuutinpukit», såsom barnen kallades, skulle gärna bära vita skjortor, och om midjan hade de ett bälte. På huvudet bars en kantig »amiralshatt», som var gjord av papper (hade man ej annat, så hade man åtminstone tidningspapper till material). Gärna pyntades hatten och bröstet med granna pappersremсор.

Den reminiscens av Stjärngossarnas trettondagsspel, som vi böra se i denna sedvänja, bär en stark prägel av medeltidens djäknegång icke minst

därför, att de uppträdande voro minderåriga barn, som mindre brydde sig om traktering än om pengar. Trettondagsspelet har synbarligen under tidernas lopp krympt ihop till ett fragment, som består av en inledningsvisa och en tackstrof. I stället för den del av ceremonien, som bortfallit, fylldes programmet med allehanda sjömans- o.a. visor [Nris 1—6], som råkade finnas i 'julbockarnas' repertoar.»

9. *Adjö du finska flicka, din skål* ... Lärd av kusinen E. Ö. (se Nr 1). 40 sek. (I: 123—139).
10. *Men jag strävade fram med glädje* ... Lärd 1893—94. 1 min. 10 sek. (I: 140—164).

Svea Jansson f. 1904 i Nagu, Nötö. Hon äger ett outtömligt förråd visor, de äldsta härstammande från hennes mormormors repertoar, förmedlade till nutiden av mormodern Eva (f. 1842), hos vilken Svea bodde. Greta Dahlström upptecknade de flesta av dessa visor dels efter Evas, dels efter Sveas sång under åren 1923—1924; de ingå i SLS 352 och 367. Se Greta Dahlström, *Några anteckningar om folkvisan i Åboland* (i *Brage årsskrift* 1920—1923 s. 62—80). Jfr Matts Arnbergs intervju med S. J. nedan Nr 48 a (III: 223—300) och Barbara, *Finländska bevarar mer än tusen visor* (i *Dag. Nyh.* 23.12. 59).

11. *Silibrand körde upp åt höga loftet svala*. »Sillibrand och stols Margareta». Texten publ. i Fsvf 54 B. Mel. uppt. i SLS 352 s. 97 och även publ. i G. Dahlström, *a.a.* s. 68. 2 min. 40 sek. (I: 166—221).
12. *Så gå nu hem mina barn små*. »Styvmodern». Mel. publ. i Fsvf 34a, även i Dahlström, *a.a.* s. 66 f. Under titeln »Barnen på kyrkogården» arr. för sång och piano av Greta Stenbäck [Dahlström] i ser. *Brage Folkvisor från Svenskfinland* VIII. Litt.: G. Dahlström, *Visan om styvmodern* (i *Studier och uppsatser tillägnade Otto Andersson* ... 1929 s. 67—70). 50 sek. (I: 223—242).
13. *Mitt hus det är byggt allt under en bro*. »Näckvisan». Publ. i Fsvf 2i, mel. även publ. i Dahlström, *a.a.* s. 65. Under titeln »Näcken» arr. för sång och piano av Greta Stenbäck [Dahlström] som föreg., VII. 45 sek. (I: 244—261).
14. *Där bodde en greve högt upp i land*. »Näcken och jungfrun». Publ. i Fsvf 1 Få. 1 min. 40 sek. (I: 263—300).

Svea Jansson.

15. *Herr Peder han går sig i kammaren in.* »Herr Peders sjöresa». Mel. publ. i Fsvf 38p. 2 min. 45 sek. (I: 302—370).

16. *Sankte Staffan en sannelig man.* »Staffan och Herodes». 4 min. 30 sek. (I: 372—487).

Svea lärde sig denna visa vid det tillfälle, då G. D. upptecknade sången 1923 efter Karl Lundström (f. 1851) på Nötö (denna uppt. se Fsvf 23 Aa). Svea begagnade sig av Lundströms tryckta text vid insjungningen, och även melodin skiljer sig i någon mån från G. D-s tidigare uppteckningar från Nötö, publ. i Fsvf 23. Visan, uppmärksamman bl.a. av H. Celander i *Staffansvisorna* (i *Folkm. o. folkt.* 1927), har publicerats med kommentarer av G. Dahlström i *a.a.* s. 75 ff. Hon berättar där följande:

»På Lökholm i Nagu vände jag mig en gång till en äldre kvinna med mina vanliga frågor. Hon sade sig vara fullkomligt omusikalisk, men hon tillade genast och alldeles oförmedlat, att hon i stället kunde berätta mig något. Hon hade i sin barndom vistats på Nötö och varit med om Staf-

fansfirandet där... Vid måltidens slut sjöngs »en gudelig vers». Då stodo Staffanspojarna i farstun och stämde upp sin sång. De voro indelade i grader, gradbeteckningen hämtad från sjömanslivet. En var kapten, en annan styrman o.s.v. Smågossarna, som voro med, kallades råttor, och en katt höll styr på dem. Husbonden kom nu ut och det utspann sig ett samtal mellan honom och kaptenen. Den förra frågade, huru resan gått, och kaptenen svarade, att skeppet gjort haveri och att besättningen led stor nöd: råttorna hade ätit upp all maten. Sångarna fingo den övliga Staffanssupen»

17. *Magdalena vid källebrunn.* »Magdalena». Publ. i Fsvf 18 Ol. Mel. även publ. av G. Dahlström i *a.a.* s. 69 och av henne arr. för blandad kör i *Brage, 12 folkvisor* ... (1925) s. 2 f. Litt.: G. Dahlström, *Visan om den botfärdiga Magdalena* (i *Brage årsskrift* 1924—1925 s. 79—87). 4 min. 35 sek. (I: 490—626).
18. *Ramunder fattade jätturens skägg.* »Ramunder». Publ. i Fsvf 26 Eg. 50 sek. (I: 631—661).
19. *Och liten Karin tjänte på unga kungens gård.* »Liten Karin». Mel. publ. i Fsvf 20 q. 1 min. 45 sek. (I: 665—727).
20. *Det var två höga konungabarn.* »Konungabarnen». Publ. i Fsvf 63 Lc. Av G. Dahlström arr. för blandad kör i *Brage, 18 folkvisor* (1956) s. 2 ff. 1 min. 30 sek. (I: 731—790).
21. *Jungfrun går ut på högan berg.* »Oväntad bröllopsgäst». Mel. publ. i Fsvf 67 ä. 1 min. 15 sek. (I: 793—845).
22. *Där gingo två flickor i rosendelund.* »Två jungfrur». Mel. publ. i Fsvf 60 k. 1 min. 10 sek. (I: 850—953).
23. *Där växte upp en lilja uti dalen.* Mel. uppt. av G. D. i SLS 367 s. 334. 1 min. 25 sek. (II: 1—29).
24. *Det växte upp en blomma uti den gröna lunden.* Uppt. av G. D. i SLS 352 s. 283 ff. 50 sek. (II: 31—49).
25. *Hör till Ni kristne gode, du kvinna och du man.* Mormors visa. Mel. som följ. 3 min. 50 sek. (II: 53—133).
26. *En visa till jag sjunga om tal i skriften finns.* Mel. uppt. av G. D. i SLS 352 s. 1240. 3 min. 30 sek. (II: 135—214).
27. *Med sorglig ton jag sjunga vill.* »Flickan som trampade på brödet». Mel. uppt. av G. D. i SLS 352 s. 1275. 4 min. 30 sek. (II: 216—324).
28. *Käringen for till Danmark, eja!* Uppt. av G. D. i SLS 352 s. 1082 ff. 40 sek. (II: 327—345).

29. *Gubben och gumman satte sig ner.* Uppt. av G. D. i SLS 367 s. 970 f. 35 sek. (II: 349—365).
30. *Finns i världen någon så besatt, san!* »Den utsparkade skraddaren». Mel. uppt. av G. D. i SLS 352 s. 1029. 1 min. 50 sek. (II: 368—417).
31. *Det var en dag jag gick mig ut i staden för att fria.* Uppt. av G. D. i SLS 367 s. 949 ff. (Jfr »Den ondsinta käringen» publ. i *Budkavlen* 1952 s. 120 f.). 1 min. 15 sek. (II: 420—457).
32. *Mun har han som en stor lag' dör'.* Med introduktion. 1 min. 35 sek. (II: 462—511).
33. *En skomakare så har vi i vår by.* Uppt. av G. D. i SLS 352 s. 1018 ff. 45 sek. (II: 514—540).
34. *Kom till mig om torsdagkväll.* Uppt. av G. D. i SLS 352 s. 1074 ff. 1 min. 45 sek. (II: 544—602).
35. *Jungfrun går ut att lusta sig.* Uppt. av G. D. i SLS 352 s. 813 ff. och av henne arr. för sång och piano, publ. i serien *Brage Folkvisor* ... XII. 1 min. 50 sek. (I: 606—673).
36. *De' var två skälmar som lade råd.* »Tvenne skälmar». Mel. uppt. av G. D. i SLS 352 s. 1002. 1 min. (II: 677—716).
37. *Herrarna kommer ridandes, sa' bonden.* Uppt. av G. D. i SLS 352 s. 1005 ff. 2 min. 50 sek. (II: 721—850).
38. *Huru blev du gifter, du Daniel ungersven.* Uppt. av G. D. i SLS 352 s. 1054 ff. 1 min. 45 sek. (III: 2—40).
39. *Jag drömde en dröm, men vad var det för en dröm.* Uppt. av G. D. i SLS 352 s. 1263. 30 sek. (III: 43—55).
40. *Sent om en afton kom där en sjöman i land.* Uppt. av G. D. i SLS 352 s. 1096. 1 min. (III: 57—80).
41. *Adelen han laddade pistolerna två.* »Gustaf III:s mord». Uppt. av G. D. i SLS 352 s. 1230. 45 sek. (III: 83—100).
42. *Kära flicka, släpp mig in.* Mel. uppt. av G. D. i SLS 352 s. 1080. 55 sek. (III: 103—115).
43. *Gick jag mig på rulleberg.* Vaggvisa. Uppt. av G. D. i SLS 352 s. 1218 ff. 1 min. 25 sek. (III: 119—153).
44. *Kuss lulleri lull, kok grytan väl full.* Vaggvisa. Uppt. av G. D. i SLS 367 s. 1051 f. och av henne arr. för sång och

- piano, publ. i serien *Brage Folkvisor* ... VIII. 15 sek. (III: 155—161).
45. *Det har kommit ett underligt djur i vår herres hage*. Uppt. av G. D. i SLS 367 s. 1075 ff. Uppgavs av Eva J. (1924) som danslek, av Svea J. (1957) som vaggvisa. 35 sek. (III: 163—177).
46. *Kalle Ville, Kalle Ville kom, kom, kom*. Danslek. 15 sek. (III: 180—187).
47. *Kalle, jag tror du vinner*. Danslek. 15 sek. (III: 190—196).
48. *Minns du i den låga kajan*. Uppt. av G. D. i SLS 352 s. 1090 ff. 45 sek. (III: 199—217).
- 48a. *Matts Arnberg intervjuar Svea Jansson*. 2 min. 50 sek. (III: 223—300).

Viktor Johansson, f.d. sjöman, f. 1897 i Houtskär, Kittuis. Hans mor, Emma J. (f. 1853) och systrar, Viktoria Nyman (f. 1882) och Mikaelia Järvinen (f. 1890), sjöng ungefär samma visor under åren 1928—1929, vilka uppt. av A.F. i SLS 508 och 512. I fråga om Viktor J:s visor hänvisas i det följande till dessa källor, i den mån melodierna är desamma. Hela familjen J. i Houtskär torde ha sjungit samma repertoar.

49. *Uti Norge uti nord där jag barnafödder var*. Sjömansvisa. Uppt. efter Mikaelia J. i Åbo 1928 av A.F. i SLS 508 s. 651 ff. 1 min. 10 sek. (III: 305—337).
50. *Jag är en fattig yngling på ett och tjugo år*. 3 min. 15 sek. (III: 341—439).
51. *Ankaret lättar och skeppet det svajar*. Sjömansvisa. 45 sek. (III: 443—467).
52. *En sjömans brud skall blåklädd gå*, Sjömansvisa. Uppt. efter Viktoria N. i Korpo, Maskinnamo 1928 av A.F. i SLS 508 s. 467 ff. 1 min. 30 sek. (III: 472—523).
53. *Det kom ett skepp från Gibraltar stad*. Sjömansvisa. Uppt. efter Mikaelia J. 1929 av A.F. i SLS 512 s. 244 ff. 4 min. 40 sek. (III: 529—717).
54. *Vi ligger uppå redde klara*. Sjömansvisa. Mel. uppt. som föreg. i SLS 512 s. 420. 1 min. 5 sek. (III: 722—777).

U n o S c h o u l t z, konstnär, f. i Åbo 1887. U.S. är lutsångare, repertoaren ej »folklig» med undantag av:

55. *Det gingo tre flickor planterade kål*. Skämtvisa från Hitis, lärd under studentåren av stud., sedermera redaktören Fredrik Valros. Uppt. av A. F. (privat saml.). 1 min. 50 sek. (IV: 3—42).

J o h n P e t t e r s s o n, direktör i Åbo, f. 1888 i Pargas, Ybbersnäs. Hans repertoar av vagg- och vallvisor sjöngs av mor, Lovisa Josefina P. (f. 1863 d. 1949); de återges på Pargasdialekt, högsvenska och — Nr 64 — på en blandning av Pargas- och Kimitodialekt. Uppt. 1959 av A. F. (privat saml.).

56. *Tur lur träno lår, åter komber jag i år*. 1 min. 25 sek. (IV: 45—70).
57. *Tur lur logen, tolv man i skogen*. 20 sek. (IV: 79—87).
58. *Tuss lullderilull, kok gryton så full*. 20 sek. (IV: 89—97).
59. *Liten pojke four åt skougen*. (Pargasdialekt). 1 min. 55 sek. (IV: 100—145).
60. *Lilla Lasse sitter och gråter*. 20 sek. (IV: 148—159).
61. *Tippan sitter på bastutak*. 35 sek. (IV: 161—178).
62. *Trill trall gick i vall med sina döttrar alla*. 25 sek. (IV: 181—190).
63. *Katte Matte binder not*. 15 sek. (IV: 193—197).
64. *Tamme tusan plåtar och en halv, san*. 25 sek. (IV: 200—212).
65. *Och jungfrun hon gångar sig på högan berg*. »Oväntad bröllopsgäst». 1 min. (IV: 215—241).
66. *Rejs opp, ja rejs opp den babordska vakten*. Sjömansvisa. 15 sek. (IV: 244—253).

E m i l i a R e h n, f. Lindström 1877, bosatt i Bromarf, Rilax. Hon befann sig på ett Marthamöte i en stuga, där vi gick in för att orientera oss i fråga om vägarna, och sjöng där Nris 67, 68 och 70.

67. *En ostadig yngling har jag varit*. Lärd av mor. 1 min. 32 sek. (IV: 258—301).
68. *Jag minns bruden som vilar med kronan . . .* Lärd av far. 30 sek. (IV: 305—320).

Axel Ekholm, Tenala.

E d i t S t r ö m b e r g, f. Sjöholm 1893 i Västanfjärd. Visorna Nris 69 och 71, insjungna vid samma tillfälle som föreg., härstamma från Västanfjärd.

69. *Uti dalen ibland blommor små.* 1 min. 30 sek. (IV: 323—366).
70. *Uppå källarbacken ... där är flickorna sköna.* Vaggvisa sj. av Emilia Rehn. 20 sek. (IV: 369—376).
71. *Jag gick mig ut i en aftonstund, jag gick mig ut och leta.* 1 min. 10 sek. (IV: 380—417).

A x e l E k h o l m, fiskare i Tenala, Trollshofda, f. 1892. Han ackompanjerade gärna sina sånger på en fiol, vilken han höll nästan i famnen. På detta sätt föredrog han frejdigt för oss som introduktion »Kom i kostervals».

72. *På Stockholms reddan klara och lätt förtöjd vid land.* [Orden av Johan Gabriel Carlén]. Lärđ av far, som varit sjöman. Han erinrade sig senare 29 str. av visan, vilka ej upptecknats. 2 min. 40 sek. (IV: 421—509).

73. *Farväl min vän, jag far ut på böljan blå.* Sjöngs med fiolackomp. 1 min. 70 sek. (IV: 513—575).
74. *Som en vind och som ett väder.* Sjöngs som föreg. 1 min. 35 sek. (IV: 579—648).

A g d a T i k k a n e n, f. Lindholm 1892 i Pojo, Per-Mårts, bosatt i Karis, Köpskog. Hon tillhör en musikalisk familj. Hennes mor. Emilia Lindholm (f. 1864), sjöng år 1933 visor, vilka upptecknats av A. F. i SLS 529. Agda T:s visor (Nris 75—89 o. 101) ingår i ibid.

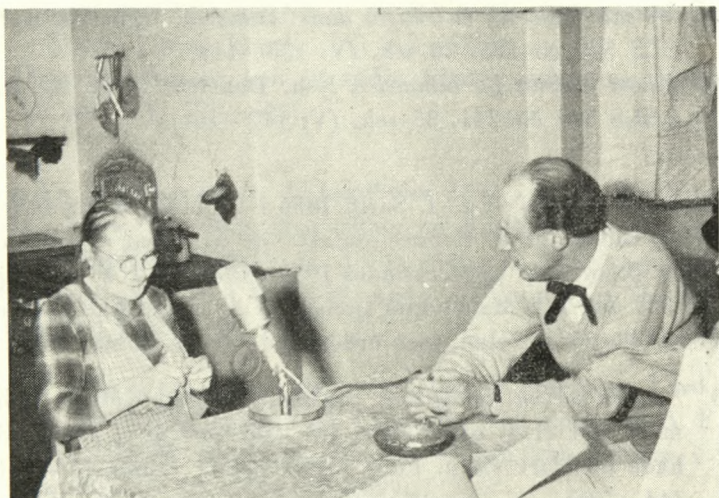
75. *Å hade vi vår Enberg här, visst finge vi upp rovan.* Lärd av en nu 91-årig gumma på Fagervik. Mel. uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 165 med anteckn. »Visan kan sjungas i 99 strofer». 55 sek. (IV: 556—699).
76. *Uppå det berget så växte där en tall.* Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 192. 55 sek. (IV: 705—755).
77. *Vid fjorton års ålder jag älskade ren.* 1 min. (V: 1—21).
78. *Kära skomakare, ta int så mycke av smöre'.* »Älskaren vid gluggen». Uppt. av A. F. i SLS 532 s. 693. 15 sek. (V: 24—29).
79. *Mitt bröst det är som ett ämbare.* Lärd av farmor. 20 sek. (V: 31—39).
80. *Loppan bet min man ihjäl långt opp i skogen.* (2 ggr). 20 sek. (V: 41—49).
81. *En fattig änka går och vandrar.* Lek. Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 211. 25 sek. (V: 52—61).
82. *Tro aldrig att min tanke var.* Jullek. 30 sek. (V: 64—74).
83. *Räven ligger på bänken, sover ...* Lek. Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 266. 25 sek. (V: 77—85).
84. *Bro bro breja, vad fattas bro breja.* Gammal lek, sjöngs av farmor som barnvisa. Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 203. 30 sek. (V: 88—100).
85. *Ro ro till fiskeskär, plock åt barnen ...* Barnvisa, sj. av farmor. 22 sek. (V: 102—111).
86. *Kuddan går i ängen, lilla vännen min.* »Älskaren vid gluggen». 20 sek. (V: 114—121).
87. *Jag gick mig ut på lullande berg.* 20 sek. (V: 124—132).

88. *Vi ska ställa till en rolig dans.* Danslek. Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 285. 20 sek. (V: 135—143).
89. *Klara stjärna på himmelen lysa.* Danslek. Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 241. 35 sek. (V: 147—161).

Hilma Ingberg, f. Sarin 1886 i Bromarf, Korsuddarna. Bosatt i Billnäs bruk. Hennes omfattande repertoar av i främsta rummet skämtvisor upptecknades 1933—1934 av A. F. och ingår i SLS 529 och 532. Melodierna sjöngs nu av sångerskan konstant lika som för 24 år sedan, men orden hade delvis glömts bort.

90. *Staffan var en stalledräng.* Staffansvisa från Kålböle i Bromarf, där H. I. någon kort tid hade fått gå i skola. Här hade hon lärt visan. Publ. i Fsvf 24 i.¹ 1 min. 15 sek. (V: 164—196).
91. *De' röda rosenbandet det vill jag giva dig.* »Systrarna». Mel. uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 3. 1 min. (V: 199—225).
92. *Näcken han kunde ju kläda sig så grann.* »Näcken och jungfrun». Uppt. (med 13 str.) av A. F. i SLS 529 Nr 1. 30 sek. (V: 228—241).
93. *Där stod en knekt uppå vår gård, sade bonden.* Stroferna är omkastade, jfr A. F:s orig. uppt. i SLS 529 Nr 151. 2 min. 10 sek. (V: 246—306).
94. *Första friarn nu kommer, mor lilla, jo ja.* Uppt. (med 9 str.) av A. F. i SLS 529 Nr 162. 1 min. (V: 309—337).
95. *Det gingo tre jungfrur planterade kål.* Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 148. 2 min. 20 sek. (V: 340—406).
96. *När Adam blev skapad och allting fick se.* Uppt. av A. F. i SLS 512 Nr 182. 1 min. 25 sek. (V: 410—454).
97. *Lilla vackra flicka om du vill.* Mel. uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 104. 1 min. 15 sek. (V: 460—501).
98. *Men om jag nu mig en friare får.* Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 178. 1 min. 5 sek. (V: 506—546).
99. *Brömsen flög över Ålands hav, tri tradeli trumma.* Lärd i

¹ Denna visa var den enda av A.F:s balladuppt. från år 1933 (Nr 91, 92, 106 o. 124), som hann tagas med i publ. Fsvf (1934). »A. Adolfssons saml.» (*ibid.* s. 140) erhöill senare sign. SLS 529.

Hilma Ingberg i Billnäs »bandas» av Arnberg.

- Bromarf av morbror. Uppt. (med 5 str.) av A. F. i SLS 529 Nr 147. 35 sek. (V: 551—572).
100. *När jag var en bondedräng hade jag ock en vän.* Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 120. (Som en tredje tilläggsstrof sjöng H. I. vid detta tillfälle på annan melodi: »Grårocken å, blårocken på» etc. (= fragment ur en danslek). 15 sek. (V: 581—591).
 101. *När jag var en bondedräng ...* Melodivariant av föreg., sjungen med omtagning av Agda Tikkanen. Uppt. av A. F. efter A. T:s mor, Emilia Lindholm (f. 1864), i SLS 529 Nr 119. 1 min. 5 sek. (V: 595—639).
 102. *I fjol så gick jag med herrarna i hagen.* Uppt. (med 18 str.) av A. F. i SLS 529 Nr 166. 1 min. 5 sek. (V: 643—688).
 103. *Nu har jag seglat genom Engelska kanal.* Sjömansvisa uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 35. 30 sek. (V: 694—716).
 104. *När solen den börjar i väster sig sänka.* Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 183. 1 min. 25 sek. (V: 721—793).
 105. *Fast bra mycket har jag i min dar och sen försökt i min tid.* Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 157. 55 sek. (VI: 1—18).

106. *Liten Karin tjänte i unga kungens gård.* »Liten Karin». Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 157. 1 min. 15 sek. (VI: 21—50).
107. *Sorgligt är att leva, sorgfullt är att dö.* Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 131. 1 min. 45 sek. (VI: 52—90).
108. *Jag var en fattig flicka, knappt fyllda 17 år.* Uppt. (med 6 str.) av A. F. i SLS 529 Nr 100. 20 sek. (VI: 93—101).
109. *Kling, klang, kör kuddorna vall uti den stora skogen.* Texten uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 330. 30 sek. (VI: 103—113).
110. *Julbocken var en gammal elefant.* Uppt. (med 6 str.) av A. F. i SLS 529 Nr 171. 30 sek. (VI: 114—126).
111. *Å bagarn klappar degen han.* Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 167. (Stroferna omkastade; början lyder: *I havets djup . . .*). 40 sek. (VI: 129—144).
112. *Å tå kongen han bjöd mej på brännvin å mat.* Uppt. (med 5 str.) av A. F. i SLS 529 Nr 190. 30 sek. (VI: 147—159).
113. *Å »Svea» lulla, å vele va sula vej.* Vaggtrall, i fortsätn. obegriplig (finsk?) ramsa, uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 356. 15 sek. (VI: 162—168).
114. *Kråkan sitter på lädutak, pittrar med sina små döttrar.* 1 min. (VI: 171—192).
115. *Ro ro till skären, plock åt barnen bären.* Vaggvisa. Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 343. 40 sek. (VI: 196—211).
116. *Stackare stackare liten jag stultar omkring gålarna.* Texten uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 347. 15 sek. (VI: 214—219).
117. *Jag gick mig upp på ett lulleniberg.* Texten uppt. av A. F. i SLS 532 s. 682. 30 sek. (VI: 222—235).
118. *När jag var en liten pilt sku ja' gå ut å fria.* Texten uppt. efter Emilia Lindholm av A. F. i SLS 532 s. 700. 50 sek. (VI: 238—259). Jfr Nr 31.
119. *Alla män skulle ut och rida fält.* Uppt. av A. F. (med 6 str.) i SLS 529 Nr 145. 50 sek. (VI: 261—283).
120. *När som skeppet det svajar ifrån stranden.* Sjömansvisa. Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 38. 1 min. (VI: 286—310).
121. *Femton gånger har jag trampat.* »Skölds tjuvvisa». Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 299. (Se *Budkavlen* 1934 s. 165 ff.). 1 min. 25 sek. (V: 313—350).

122. *Å hör du pelegrim, vad du är tokig.* Danslek. Uppt. av A. F. i SLS 529 Nr 229. 25 sek. (VI: 353—365).
123. *Jag gick mig ut i en örtagård.* Danslek. 20 sek. (VI: 368—377).
124. *Herr Peder han gångar sig ... »Herr Peders sjöresa».* 1 min. 15 sek. (VI: 380—416).
125. *Hur skall jag slipp' i kammaren ti' dig.* 1 min. 10 sek. (VI: 420—452).

Pehr Fagerholm, f. 1905, bonde i Snappertuna, Huskvarn, sjöng visor och spelade fiol mestadels ur rikssvensk repertoar.

126. *Kili kili kili kuddona kom.* Vaggvisa. 30 sek. (VI: 455—462).
127. *Far min salig han var en skeppare han han.* [Orden av Elias Sehlfstedt]. 2 min. (VI: 466—530).

Hilda Wikström, f. Fröman 1882. Tenala, Svedja. Hennes visor upptecknades år 1939 av Greta Dahlström och ingår i SLS 542. Balladerna har ej publicerats. H. W., vars minne nu hade försämrats, var angelägen om att ej få sitt namn publicerat i radio, tidningspress etc.

128. *Om alla de här bergen vor av rödaste guld.* »Vedergällningen». Mel. Uppt. av G. D. i SLS 542 s. 85. 2 min. 25 sek. (VI: 534—620).
129. *Där gingo två jungfrur i rosendelund.* »Två jungfrur». Mel. uppt. av G. D. i SLS 542 s. 92. 1 min. 25 sek. (VI: 622—677).
130. *Och här i världen har jag ingen trevnad.* 15 sek. (VI: 683—694). Jfr Nr 191.
131. *I blomstringens fägring jag satte min tro.* Uppt. av G. D. i SLS 542 s. 181. 1 min. 45 sek. (VI: 710—776).
132. *Var gång jag tänker på Maja min.* Mel. uppt. av G. D. i SLS 542 s. 412. 25 sek. (VI: 782—805).
133. *Den tjugonde a'gustidagen från Österbotten norrut storm.* »Österbottens brand». (Efter skillingtryck). 45 sek. (VI: 812—830).

Helmi Brenner, f. Granroth 1891, har lärt visorna av sin mormor, Vilhelmina Holmström fr. Snappertuna, Barösund. Fru Brenner och hennes mor, Klara Granroth (f. 1861) sjöng ungefär samma ballader för Otto Andersson år 1924, av honom upptecknade i INE 28.

H.B:s framlidne make, doktor Widar Brenner, har insamlat folklore i Ingå (SLS 190). En kopia av hans visuppteckningar förvaras i INE 32.

134. *Kung Karl han till sin fostermoder gick.* »Klosterrov». Publ. i Fsvf 55 h, se not 1. 3 min. 30 sek. (VII: 1—73).
135. *Konungen ut genom fönstret såg.* »Hertig Fröjdenborg och fröken Adelin». Publ. i Fsvf 69 k. 15 sek. (VII: 77—83).
136. *Där bodde en herre på Sordevallar ö.*¹ »Den bortsålda». Publ. i Fsvf 53 Xz, uppt. efter H.B:s mor, som sjöng: *Där bodde en bonde allt uppå en ö.* 3 min. (VII: 86—152).
137. *Krist give att du komme i en andelig nöd.* »Vedergällningen». Fragment. 15 sek. (VII: 155—160).
138. *En ung sjöman kom rullande.* Sjömansvisa, mormors. Uppt. av O. A. i INE 28 Nr 2. 1 min. (VII: 164—186).

V. E. V. Wessman, professor, f. 1879 d. 1958. Prof. W., känd folkloristisk samlare och utgivare (bl.a. av Fsvf II: 1—3, IV, VII: 3—4), har även upptecknat visor och folkmelodier.

139. *Ack du min kära lilla vän.* Från Sibbo, Pajpis, sj. av en gammal gubbe, då V.E.V.W. var i 15-års åldern. 30 sek. (VII: 190—204).

Prof. W. erinrade sig något senare den första strofen till denna visa. Han meddelar härom på ett kort till A. F., dat. den 8 dec. 1957, och tillägger några notiser, vilka jämväl här citeras:

Jag satte mig på Ålands hav
tog harpan i min hand
och spelade och sjöng så glad
om dig min lilla vän.

¹ Jfr denna vers med Fsvf I H, uppt. av maken.

W. hade hört visan »av en studiekamrat Elis Skogster i Broböle omkring år 1900, han åter hade hört den av en gammal man i Pigby».

- 140. *Jag är en fattig gosse, nyss fyllda . . .* Sj. av en vallpojke i Sibbo 1891. 2 min. 15 sek. (VII: 207—268).
- 141. *Se god afton och god kväll.* 1 min. 10 sek. (VII: 271—307).
- 142. *Ibland när jag vallar och dagen blir lång.* Vaggvisa, texten publ. i Budkavlen 1943 s. 154. 30 sek. (VII: 308—324).

Sven Runar Wiik, f. 1916. Sibbo, Hindsby. Låtarna har spelats av far, Rudolf W. (f. 1880), som var hemma i Hindersby, där det enligt spelmannens utsago »fanns goda spelmän huru mycket som helst».

- 143. *Brudmarsch* från Sibbo. 1 min. 35 sek. (VII: 329—373).
- 144. *Sparkpolka* (=mazurka). 1 min. 15 sek. (VII: 377—415).
- 145. *Gammalvals.* 2 min. (VII: 419—482).
- 146. *Tysk polka* (=schottis). 1 min. 25 sek. (VII: 486—534).
- 147. *Sparkpolka* (=mazurka). 1 min. 45 sek. (VII: 538—604).
- 148. *Brudmarsch.* 1 min. 10 sek. (VII: 608—655).
- 149. *Polka.* 1 min. 15 sek. (VII: 660—716).
- 150. *Brännvinslåt* (=trestegsvals). 1 min. (VII: 721—769).

Johan Axel Gustafsson, f. 1877 i Björkkulla, Estbacka i Borgå socken. Som liten gosse har han i denna by lärt sig låtarna.

- 151. *Gammelvals.* 1 min. 25 sek. (VIII: 1—29).
- 152. *Polka.* 45 sek. (VIII: 31—46).
- 153. *Brudmarsch.* 1 min. 55 sek. (VIII: 49—90).
- 154. *Jänka* (=schottis). 1 min. 20 sek. (VIII: 93—123).
- 155. *Fyrkant* i två turer: marsch + figuré + marschfragment. (Omtagning). 1 min. 45 sek. + 1 min. 45 sek. (VIII: 126—212).
- 156. *Polka.* 1 min. 20 sek. (VIII: 216—248).
- 157. *Sparkpolka* (=mazurka). 1 min. (VIII: 252—278).
- 158. *Polka.* Lärd av far. 1 min. (VIII: 281—335).

J. A. Gustafsson, Borgå.

Elin Blomqvist, f. Hellsten 1882. Borgå, Illby. Hon sjöng tillsammans med sin make några ballader för A. F. 1934 (i SLS 532), vilka numera hade glömts.

159. *Ack högaste himmel och fallande jord.* 3 min. 10 sek. (VIII: 341—433).
160. *O tysta ensamhet, var skall jag nöjen finna.* [Orden av Olof Dalin]. 1 min. 5 sek. (VIII: 437—471). Jfr Nr 258.

Signe Cederstam, f. Holmström 1897. Illby.

161. *Du som har mitt hela hjärta.* (=Hästar frusta ...). min 3. 5 sek. (VIII: 476—542).
162. *Bi bi för barnet, katten hänger ...* 20 sek. (VIII: 547—559).

Hilma Salonen, f. Henriksson 1885. Liljendal, Sävträsk. Hon säger sig sjunga »gungvisor».

163. *Längtat haver jag uppå dig, min lilla vän.* 1 min. 40 sek. (VIII: 564—624).
164. *Hör du nu becki båtsman.* »Prinsessan och båtsmannen». Mel. var. jfr SLS 532 s. 30. 4 min. 40 sek. (VIII: 630—744).
165. *Om alla berg vor av rödaste gull.* »Vedergällningen». 30 sek. (VIII: 749—776).

A n n a J o h a n s s o n, f. Backman 1903, maka till Gustaf J.

166. *Gubben och gumman de skulle gå vall.* 20 sek. (VIII: 782—805).

G u s t a f J o h a n s s o n, bonde och nämndeman i Liljendal, Sävträsk, f. ca 1895.

- 166a. Gustav Johansson berättar om bygungan. 3 min. 30 sek. (IX: 1—77).

- 166b. Gustav Johansson berättar om ett bröllop i sin ungdom, näml. på 1920-talet. 9 min. 30 sek. (IX: 80—318). Jfr Gustav Johansson, *Som spelman på över fyrahundra bröllop i Stad och bygd*, Lovisa 1956:1.

167. *Lyckönskan på bröllop.* 1 min. 20 sek. (IX: 323—359).

168. *Bröllopspolonäs.* 1 min. 30 sek. (IX: 363—409).

169. *Kasakska.* (= långdans i stil med Fyrkant). 50 sek. (IX: 413—439).

170. *Lönnqvists vals.* Med sång av spelmannen i två repriser: »Kommen . . . ? . . . nubben som sitter på stubben». 30 sek. (IX: 443—458).

E l i s J o n æ s o n, f. 1901, bonde i Söderby, Stor-Pellinge, Borgå socken. E. J. sjunger »gunganvisor». Det långsamma tempot var brukligt på gungan. Han sjöng sommaren 1934 nio visor för A. Adolfsson [Forslin], men ingen av de nedannämnda. Hans visrepertoar synes vara omfattande. I Pellinge har man i sen tid sjungit visor vid bygungan. Härom har A. F. i sin reseberättelse för SLS 532 (1934) noterat följande:

»I Pellinge fortlever [bygungandet] ännu så till vida, att ortens gamla och unga på midsommarkvällarna bruka samlas vid gungan och sjunga visor. En dylik gungafton arrangerades extra under min Pellinge-vistelse. Karlarna och de unga gungade, gummorna sutto runtom på berget, och alla sjöngo. Inte ens ynglingarna drogo sig för att med full hals sjunga med i 'Näcken' o.a. gamla visor» (s. 2).

171. *En sjöman promenerade uppå en äng så grön, ja ja.* Sjöngs av storsångaren »Ollas-Alfred» (Alfred Lindros f. 1859) för Otto Andersson någon gång vid seklets början, uppt. på fonografrulle. Mel. publ. i arr. för 2 stämmor av G. D. i *Fin-*

- ländsk sång och visa Nr. 185. Jfr SLS 532 s. 376 ff. 4 min. 5 sek. (IX: 463—612).
172. *När jag var sjutton år begynte jag att bliva.* Mel. jfr SLS 532 s. 435. 3 min. 20 sek. (IX: 617—768).
173. *Ja väll, du svenska flicka.* 35 sek. (X: 1—14).
174. *Av hjärtat jag dig älskar.* 2 min. 10 sek. (X: 16—58).
175. *Och ungersven gingo i rosendelund.* »Näckvisan». Arr. för blandad kör av Otto Andersson i *Brage*, 12 svenska folkvisor (1910) s. 8 f. Jfr Fsvf 2 Fe; jfr även SLS 532 s. 61 ff och 65. 4 min. 15 sek. (X: 61—149).
176. *Jag vandrat haver kring vida jorden.* Jfr SLS 532 s. 229 f. 2 min. 55 sek. (X: 152—214).
177. *Ack högaste himmel och fallande jord.* Mel. jfr SLS 532 s. 113. 1 min. (X: 217—241).

Holger Backman, f. 1910, kantor i Lovisa. Han var systerson till Anna Johansson, se ovan s. 96.

178. *Trasten bor i skogen där, ej far . . .* Lärd av far och mor, Gustav och Vilhelmina Backman i Liljendal. 40 sek. (X: 244—260).
179. *De röda blåa kolen de brinna ej så hårt.* Lärd av far och mor (se föreg.). 55 min. (X: 263—285).
180. *Kom lille i gröna lunden, kom sätt dig bredvid mig.* (= Jag ser uppå dina ögon). »Jankus visa». (X: 288—319).
181. *I Österrike där finns ett slott.* »Slottet i Österrik». Lärd av Verner Stålström i Isnäs. 20 sek. (X: 323—331).
182. *När jag endast på dig tänker, när . . . saknar dig.* Lärd av farbror Johannes Backman. 55 sek. (X: 333—357).
183. *Mitt liv så tungt och ensamt är.* Lärd av farbror (se föreg.). 1 min. 20 sek. (X: 360—395).
184. *Visst har en sjöman våta kläder.* (= Vi ligga uppå reddens klara). Sjömansvisa. Lärd av farbror (se föreg.). 1 min. (X: 398—422).
185. *En visa vill jag sjunga när ängslan trycker mig.* Lärd av farbror. 15 sek. (X: 426—435).
186. *Säg minns du i den gröna dalen.* Som. föreg. 20 sek. (X: 438—448).

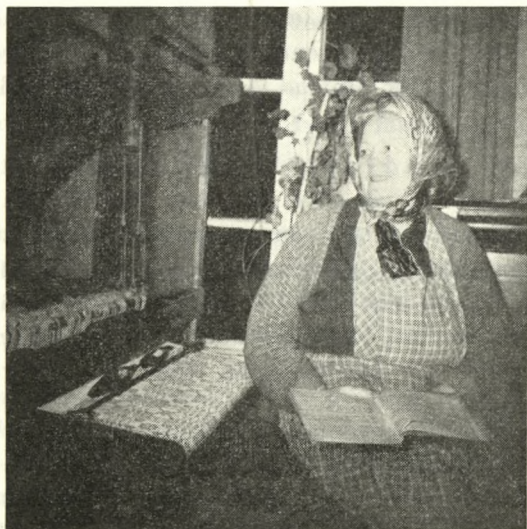
Emelie Louise Malm, f. von Willebrand 1901. Visorna sjöngs efter Otto Henriksson (f. 1842 d. före 1923 å Sarv-lax gård i Pernå). Denne bodde hela sitt liv på Tjusterby, Granö, och var far till Karl Henriksson, som sjöng visor för Greta Dahlström 1939. Far och son hade i stort sett olika repertoarer.

Fru Malm har upptecknat texterna i SLS 262. Med melodier upptecknades dessa visor ånyo av John Rosas 1931 i Folkmålskommissionen (Fmk) 78 a.

187. *Å bonden han körde till Stockholm*. Uppt. av J. R. i Fmk 78 a Nr 32. 1 min. 15 sek. (X: 450—486).
188. *Din mun den liknar jag vid mandelen söt*. Uppt. av J. R. i ibid. Nr 22. 1 min. 10 sek. (X: 489—524).
189. *Hon stod för spegeln till att kamma*. [Orden av C.D.T. von Zeipel]. Uppt. av J. R. i ibid. Nr 5. 40 sek. (X: 526—547).
190. *Jag gick mig ut en afton sent i lunden ...* Uppt. av J. R. i ibid. Nr 14. 45 sek. (X: 551—575).
191. *Här i världen är jag född att lida*. Uppt. av J. R. i ibid. Nr 12; även uppt. av G. D. efter sonen Karl H. i SLS 542 s. 764 f. 1 min. 10 sek. (X: 577—616).
192. *Den tiden jag var unger så var jag så grann*. »Gammal-pigsvisa». Uppt. av J. R. i Fmk Nr 33. 1 min. 35 esk. (X: 620—676).
193. *Jag har en koja där jag bor*. (Ord av Franzén). 1 min. 25 sek. (X: 682—738).
194. *I måron kommer skomakarn till oss, sade bonden*. Lärd av en tjänarinna, hemma i Forsby. Uppt. av J. R. i Fmk Nr 34. 1 min. (X: 741—785).
195. *Skön jungfrunen hon frågade sin mor om lov*. »Jungfruköp». Publ. i Fsvf 73 Db. 2 min. 20 sek. (X: 789—899).

Hugo Hertén, f. 1898 i Växala, Munsala.

196. *Munsala brudmarschen*. 2 min. (XI: 1—38).
197. *Menuett från Munsala*. 1 min. 50 sek. (XI: 40—74).
198. *Polska från Munsala*. 1 min. 50 sek. (XI: 77—107).
199. *Vals från Munsala*. 1 min. 10 sek. (XI: 109—143).
200. *Menuett*. 1 min. 50 sek. (XI: 146—182).
201. *Polska från Munsala*. 1 min. 5 sek. (XI: 184—207).

Ida Juslin, Oravais.

202. *Polskan »Tavastskog»* (gammal). 1 min. 15 sek. (XI: 210—237).

Carl J. Nygård, Jakobstad. Hans repertoar härstammar mestadels från Munsala, och han omtalar, att menuett ännu dansas i Nykarleby omnejd: Jeppo, Munsala och Oravais. Den dansas i två turer på bröllop och efterföljs av en polska.

203. *Menuett från Oravais, Kimo*. 1 min. 40 sek. (XI: 240—277).
 204. *Polska från Munsala*. 1 min. (XI: 280—303).
 205. *Menuett från Munsala*. 1 min. 20 sek. (XI: 306—337).
 206. *Menuett från Munsala. »Måltraste»*. 50 sek. (XI: 339—360).
 207. *Grannas Jeppas valsen från Munsala*. 1 min. 35 sek. (XI: 364—403).

Ida Juslin, f. Finskas 1891 i Jeppo, f.d. bondvärdinna bosatt i Oravais kyrkoby. Hon var framför allt en glad anekdotberättare, som både diktade och sjöng visor.

208. *Pappa han är ledsen när jag till lilla vännen går*. 40 sek. (XI: 406—424).

209. *Farväl, o moder Suomi, nu reser jag från dig*. Emigrantvisa. Sångerskan tror att denna härstammar från Sverige men har anpassats för Finland. 4 min. (XI: 428—533).

Theodor Lindfors, f. 1895. Bonde i Lotlax, Vörå. T.L. hade någon tid vistats i Amerika. Han blev en av de tre österbottniska fiolspelmän som sommaren 1959 kallades till en spelmansstämma på Skansen i Stockholm och där erhöll den rikssvenska Gås-Anders medaljen, den högsta utmärkelse som kan tillfalla en nordisk bygdespelman. Se *Bästa män på Skansen* i *Hbl* 6.7. 1959 och Alf Snellman, *Österbottniska traditioner i Svenskbygden* 1959: 8.

210. *Brudmarsch* från Vörå. 2 min. 20 sek. (XI: 536—609).
211. *Brudmarsch* från Vörå. Taktarten i denna marsch (jfr »Över bygden skiner sol») återspeglar bruket att brudmarschen skulle hoppas — »det hoppades så att golvtilljorna bågna». 1 min. 10 sek. (XI: 614—654).
212. *Menuett* från Vörå. Då pietismen »härjade» i trakten hette det: »Stjällkoin ti hällviti», och fiolerna förstördes. Men då trallade man musiken med ord i stället. Till denna menuett sjöngs orden:

Kära Gusta snäll
kom ti oss i kväll
sidan måor å far ha somna
så ska vi ligg i lag
som måor å far pa jär
fadoridoradoralla.

213. *Polska*. Spelades omedelbart efter och i samband med föreg. 1 min. 45 sek. (XI: 658—699, 701—720).
214. *Annanda's minetten*. (XI: 724—783).
215. *Tavastskogspolskan*. Spelad av en spelman från Tavastskog, som lärt den av näcken — därav namnet. Spelades i avslutning till föreg. 2 min. 20 sek. (XI: 785—823). Jfr Nr 202.
216. *Och nu så kommer de en skål utav brudeparets hand*. Skålvisa brukade sjungas av de par som varit tillsammans under bröllopsnatten. Jfr »Och glädjen den dansar bland

blommor och strå» (Otto Anderssons »Bröllopssvit»). 1 min. 20 sek. (XI: 828—885).

217. *Menuett*. »Vi brukar bara sjung: 'Dansa menuett, dansa menuett, som fudikur (= fynd) fanns ett bockhorn'. 1 min. 10 sek. (XI: 892—951).

Erik Johan Lindvall, f. 1902. Bonde i Pensala i Munsala. Han var en av de tre spelmän, som sommaren 1959 uppträdde på Skansen och erhöll Gås-Anders medalj. Jfr föreg. spelman.

218. *Kängo-Antas menuettin*. (XII: 1—34).
219. *Polska*. (Jfr Bordspolka i *Österbottniskt bondbröllop*). Spelades i anslutning till föreg. 2 min. 40 sek. (XII: 35—56).
220. *Menuett*. (XII: 59—92).
221. *Polska*. Efter denna polska skålades. Hörde ihop med föreg. menuett. 2 min. 15 sek. (XII: 93—110).
222. *Polska*. 1 min. 15 sek. (XII: 113—142).
223. *Menuett*. 1 min. (XII: 145—166).
224. *Brudmarsch* från Oravais, spelas även i Munsala och Jeppo. 1 min. 30 sek. (XII: 169—207).
225. *Kibik-Ellas* (= Elias) *valsen*. Spelades på Arnbergs fiol. 1 min. 30 sek. (XII: 210—247).
226. *Djävulspolska*. 45 sek. (XII: 250—270).
227. *Menuett*. 1 min. 302 sek. (XII: 273—302).
228. *Polska*. 1 min. 15 sek. (XII: 305—339).

Selma Groop, f. Hinders 1895 i Lappfjärds kyrkoby. Bosatt i Vasa. Visorna lärda av mor (Greta Sofia Hinders) och mormor (f. Björsses), hemma i Perus by, Lappfjärd.

229. *En gosse omkring åtta år*. »Tiggargossen» av Pali-Maja (Maria Berg). 1 min. 30 sek. (XII: 343—388).
230. *En älskelig vän uti världen jag har*. Pali-Majas visa. 55 sek. (XII: 391—419).
231. *När jag uti min ensamhet med allvar . . .* Lärd av mormor. 1 min. 40 sek. (XII: 423—475).
232. *I början av vår vänskapstid*. 1 min. 25 sek. (XII: 478—525).

233. *Jag är en fattig gosse.* 1 min. 20 sek. (XII: 530—578).
 234. *Dina kinder rosenröda, dina ögon så blå.* 1 min. 25 sek. (XII: 583—638).
 235. *Det bodde en flicka i en enstaka gård.* 1 min. 45 sek. (XII: 643—718).
 236. *I min ungdom det roar mig att sjunga.* Lärd av mormor. 1 min. 15 sek. (XII: 723—786).

Astrid Unis, f. Sjölund 1914 i Närpes, Finby. Hennes mor, Maria (f. 1879) och systrar, Anna och Linnea Sjölund, sjöng 1929—1930 visor, vilka upptecknades av A. Adolfsson (Forslin) i SLS 512 och 523.

237. *Magdalena stod på källebro.* Sångerskan sjöng 8 strofer ur texten C i Fsvf 18; hennes melodi återger en fjärde variant av samma visa inom familjen Sjögren (jfr Fsvf 18 m, n och u). 2 min. 35 sek. (XIII: 1—49).

Alfred Heikfolk, f. 1898 i Finby.

238. *Flicka lilla, vad tror du väl om mig.* Uppt. 1930 efter Hanna Mattfolk av A. F. i SLS 523 s. 204 f. 1 min. 35 sek. (XIII: 52—84).

Valdemar Norrholm, f. 1897 i Finby.

239. *En visa vill jag sjunga om tal i skriften finns.* 1 min. 10 sek. (XIII: 86—109).

Ester Smeds, f. Norrholm 1891, bondvärdinna i Finby. Syster till föreg.

240. *En herreman så rik och bald.* 6 min. 15 sek. (XIII: 111—243).
 241. *Först skapade Gud himmel, sen skapade han jord.* 6 min. 25 sek. (XIII: 245—396).

Ivar Holmström, f. 1896, bonde i Gottböle, Närpes. Hans fiollåtar härstamma från farmorsfar. Bröderna Karl Wil-

Bröderna Holmström, Närpes, Ivar i mitten.

helm (f. 1904) och Karl Oskar (f. 1908) spelade med i Nris 249—251.

Ivar Holmström var den tredje av de österbottniska spelmän, som sommaren 1959 uppträdde på Skansen och erhöll Gås-Anders medalj. Jfr ovan Lindfors och Lindvall.

242. *Polsk*. Komponerad av farmorsfar i Gotthöle. 1 min. 25 sek. (XIII: 399—436).
243. *Polska*. 1 min. 30 sek. (XIII: 439—479).
244. *Brudens första vals* med brudgummen. 1 min. 5 sek. (XIII: 484—531).
245. *Polska*. 1 min. 55 sek. (XIII: 535—591).
246. *Vals* »bara utav durskalan». 1 min. 10 sek. (XIII: 595—633).
247. *Vals*. 1 min. 15 sek. (XIII: 637—679).
248. *Brudmarsch* (»Vegesack»). Litt.: A. Forslin, *Ernst von Vegesacks marsch i Budkavlen* 1943: 4. 1 min. 40 sek. (XIII: 684—743).
249. *D:ø*, samspelad av bröderna Ivar, Wilhelm och Oskar Holmström. 1 min. 40 sek. (XIII: 747—812).

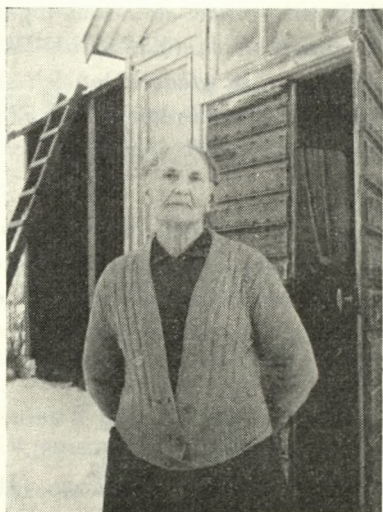
250. *Polisk* (= Nr 242). Ensemblespel som föreg. 1 min. 25 sek. (XIII: 818—880).
251. *Bröllopsvals*, gammal, efter Aron Back. Ensemblespel som föreg. 1 min. 17 sek. (XIII: 886—949).

Mia Sten, f. Dalbo 1887 i Pörtom.

252. *Du är min sol i köld*. Psalm med introduktion: fru S. omtalar hur hon lärde sig psalmen av »Snellis-Jukka» (Johan Erik Snell i Pörtom), som var hennes mormors bror. 2 min. 50 sek. (XIV: 1—17, 18—62).
253. *Kom stanna goda vänner*. Av Pali-Maja. Sjöngs på bröllop. Enligt en tradition i Pörtom, som var Pali-Majas födelsesocken, skulle hon själv ha sjungit nasalt och »just så här». 1 min. 20 sek. (XIV: 65—95).
254. *En älskelig vän uti världen jag har*. Av Pali-Maja och sjungen i Pali-Maja-stil (jfr föreg.). 1 min. 15 sek. (XIV: 97—124).
255. *O Vasa stad, du landets krona*. (Visa om Vasa brand 1851). 55 sek. (XIV: 127—149).
256. *Se god afton och god kväll*. Lärd av en kvinna från Solv. 1 min. 10 sek. (XIV: 151—178).
257. *Skål du svenska flicka, din skål ...* 1 min. 50 sek. (XIV: 181—224).
258. *O tysta ensamhet*. Lärd av någon kamrat i folkhögskolan. 2 min. 5 sek. (XIV: 227—277). Jfr Nr 160.
259. *Ro ro ti' skären, plock ...* 40 sek. (XIV: 279—296).
260. Räkneramsor: 1. Usika tusika, 2. Enon Benon Gabriel. 20 sek. (XIV: 299—308).

Hulda Blomberg, f. 1878 i Nagu, där hennes far var klockare. Hon har i 12 år verkat som lärarinna bl.a. i sång vid folkhögskolan i Lappfjärd. En del av hennes visor, främst danslekar från Nagu, har upptecknats av A. Adolfsson (Forslin) 1930 i SLS 523.

H.B. sände i juni 1959 till A.F. en samling »Ringlekar från Svenska Finland. Upptecknade ur minnet» jämte ett brev, dat. den 4.6., där hon bl.a. skriver: »Här i Österbotten har ej förekommit mycket ringlekar, förrän ungdomsföreningarna upptog

Hulda Blomberg, Lappfjärd.

dem och då var det bra att hämta nya lekar från Nagu-tiden». Man kan sålunda förmoda, att Hulda Blomberg som lärarinna i Österbotten givit spridning åt ett antal danslekar, vilka hon som barn hade hört i Nagu.

Ovannämnda samling innehåller 65 danslekar utan melodier.

261. *Tänk vad det kaffet skall smaka.* »Bergholmas Majs kaffevison». Maj bodde »ner i byn», dog för ca 20 år sedan i 80-års åldern. 45 sek. (XIV: 310—327).
262. *Du tror du lycklig blivit.* 1 min. 30 sek. (XIV: 330—372).
263. *Stå stilla du yngling och se dig väl före.* 40 sek. (XIV: 376—393).
264. *En älskelig vän uti världen.* Av Pali-Maja, som var H.B-s fars farfars syster. Enligt familjetraditionen skulle Pali-Maja själv ha sjungit så som H.B. nu föredrog visan. 3 min. (XIV: 397—485).
265. *I dalen där växte upp en lilja.* 2 min. (XIV: 490—555).
266. *Hjärtat klappar i mitt bröst.* 1 min. 20 sek. (XIV: 559—606).
267. *Jag gick mig ut åt lunden.* Enligt sångerskan var detta

en äldre meloditradition än den som ingår i *Österbottniskt bondbröllop*. 3 min. 20 sek. (XIV: 610—749).

268. *In slapp jag och var så glader*. Danslek. uppt. av A.F. (i sångerskans eget arr. för damkör) i SLS 523 s. 564 f. 1 min. 10 sek. (XIV: 751—800).

Sel im Kronman, f. 1909, bonde i Perus, Lappfjärd. Hans spelmanslåtar härstamma från samma socken. En del av dem uppt. av A.F. efter några andra spelmän vid en spelmanstävling under en sångfest i Lappfjärds kyrkoby sommaren 1930. De ingå i SLS 523.

269. *Brudmarsch*. Jfr SLS 523 Nr 406. 2 min. (XV: 1—41).
270. *Menuett*. Jfr ibid. Nr 397. (XV: 45—95).
271. *Polska*. Spelades i anslutn. till föreg. (Jfr ibid. Nr 382. 3 min. 30 sek. (XV: 98—136).
272. *Menuett*. Jfr ibid. Nr 396. (XV: 140—203).
273. *Polska*. Spelades i anslutn. till föreg. Jfr ibid. Nr 381. 3 min. 45 sek. (XV: 205—254).
274. *Menuett*. Jfr ibid. Nr 392. (XV: 258—311).
275. *Polska*. Spelades i anslutn. till föreg. Jfr ibid. Nr 373. 3 min. (XV: 313—358).

I da Nygren, f. Rosenlund 1899. Bondvärdinna i Lappfjärd, där hon var född och hade framlevat hela sitt liv. I hemmet och »i sällskap» hade hon lärt sig dessa i trakten allmänt kända visor.

276. *Nu haver jag kommit så långer väg*. 50 sek. (XV: 361—392).
277. *En lilja uti dalen den liknar jag . . .* 25 sek. (XV: 395—412).
278. *Sent om en afton och sent om en kväll*. »Kärestans död». 40 sek. (XV: 417—445).

O la Brenner, f. 1900, rektor för Lantbruksläroverket i Åbo. Han var bror till Widar B. (se ovan s. ?) och följaktligen Helmi B:s svåger. I egenskap av god bassångare och pianist har även O. B. delat den Brennerska familjens påtagliga intresse för gamla visor.

279. *Bromsen segla på Ålands hav.* Visan lärd av en gammal tjänarinna, Hilda Bäckman, hemma i Kyrkslätt. Uppt. av G. D. i SLS 542 s. 395 f. 1 min. 20 sek. (XV: 450—510).
280. *I fjol så fick jag en ny fästemo.* Lärd av Sofia Nyholm, Ingå, som var född på 1830-talet. 1 min. 25 sek. (XV: 516—587).

3. ALFABETISKT VISREGISTER

Ack du min kära lilla vän (o: Jag satte mig på Ålands hav) 139 — Ack högaste himmel 159, 177 — Adelen han laddade pistolerna två 41 — Adjö du finska flicka 9 (Jfr 173) — Alla män skulle ut och rida fält 119 — Ankaret lättar och skeppet det svajar 51 — Av hjärtat jag dig älskar 174.

Bagarn klappar degen han 111 — Bi bi för barnet 162 — Bonden han körde till Stockholm 187 — Bro bro breja 84 — Bromsen segla på Ålands hav (Bromsen flög över...) 99, 279.

De röda blåa kolen de brinna 179 — De röda rosenbanden de vill jag giva dig 91 — De va två skälmar som lade råd 36 — Den tiden jag var unger så var jag så grann 192 — Den tjugonde augustidagen 133 — Det bodde en flicka i en enstaka gård 235 — Det gingo tre flickor (jungfrur) planterade kål 55, 95 — Det har kommit ett underligt djur 45 — Det kom ett skepp från Gibraltar 3, 53 — Det var en dag jag gick mig ut i staden 31 (Jfr 118) — Det var två höga konungabarn 20 — Det växte upp en blomma 24 — Din mun den liknar jag vid mandelen söt 188 — Dina kinder rosenröda 234 — Du som har mitt hela hjärta (o: Hästar frusta) 161 — Du tror du lycklig blivit 262 — Du är min sol i köld 252 — Där bodde en greve högt upp i land 14 — Där bodde en herre på Sordevallar ö 136 — Där gingo två flickor (jungfrur) i rosendelund 22, 129 — Där stod en knekt uppå vår gård 93 — Där växte upp en lilja uti dalen 23.

En fattig änka går och vandrar 81 — En främling vill jag vara bland engelsmän här 6 — En gosse omkring åtta år 229 — En herreman så rik och bård 240 — En lilja uti dalen den liknar jag 277 — En ostadig yngling har jag varit 67 — En sjöman promenerade uppå en äng så grön 171 — En sjömans brud skall blåklädd gå 52 — En skomakare har vi i vår by 33 — En ung sjöman kom rullande 138 — En visa vill jag sjunga när ängslan 185 — En visa vill jag sjunga om tal 26, 239 — En älskelig vän uti världen 230, 254, 264 — Enon benon Gabriel (räkneramsa) 260:2.

Far min salig han var en skeppare han han 127 — Farväl min vän, jag far ut 73 — Farväl moder Suomi, nu reser 209 — Fast bra mycket har jag i min dar 105 — Femton gånger har jag trampat 121 — Finns i världen

någon så besatt, san 30 — Flicka lilla, vad tror du väl om mig 238 — Flickor, flickor kommen att beskåda 7 — Först skapade Gud himmel 241 — Första friarn nu kommer 94.

Gick jag mig på rulleberg 43 — Goder afton, goder afton 8 — Gossar låt oss stämma 5 — Gubben och gumman de skulle gå vall 166 — Gubben och gumman satte sig ner 29.

Hade vi vår Enberg här, visst finge vi upp rovan 73 — Herr Peder han gångar sig i kammaren in 15, 124 — Herrarna kommer ridandes 37 (Jfr 194) — Hjärtat klappar i mitt bröst 266 — Hon stod för spegeln 189 — Hur skall jag slipp i kammaren ti'dig 125 — Huru blev du gifter, du Daniel ungersven 38 — Här i världen har jag ingen trevnad (eller: är jag född att lida) 130, 191 — Hästar frusta (Se: Du som har mitt hela hjärta) — Hör du nu becki båtsman 164 — Hör du pelegrim 122 — Hör till ni kristne gode 25.

I blomstringens fägring jag satte min tro 131 — I början av vår vänskapstid 232 — I dalen där växte upp en lilja 265 — I fjol så fick jag en ny fästeman 280 — I fjol så gick jag med herrarna i hagen 102 — Ibland när jag vallar och dagen blir lång 142 — I min ungdom det roar mig att sjunga 236 — I måron kommer skomakarn till oss, sade bonden 194 (Jfr 37) — I Österrike där finns ett slott 181 — In slapp jag och var så glader 268.

Ja väll, du svenska flicka 173 (Jfr 9) — Jag drömde en dröm, men vad var det för en dröm 39 — Jag gick mig upp (ut) på ett lulleniberg (lullande b.) 87, 117 — Jag gick mig ut en afton sent 190 — Jag gick mig ut i en aftonstund 71 — Jag gick mig ut i en örtagård 123 — Jag gick mig ut åt lunden 267 — Jag har en koja där jag bor 193 — Jag minns bruden som vilar 68 — Jag satte mig på Ålands hav (Se: Ack du min kära lilla vän) — Jag vandrat haver kring vida jorden 176 — Jag var en fattig flicka 108 — Jag är en fattig gosse 140, 233 — Jag är en fattig ung sjöman 1 — Jag är en fattig yngling 50 — Julbocken var en gammal elefant 110 — Jungfrun går ut att lusta sig 35 — Jungfrun går ut på högan berg (J. hon gångar sig ...) 21, 65.

Kalle, jag tror du vinner 47 — Kalle Ville, Kalle Ville kom 46 — Katte Matte binder not 63 — Kili kili kili kuddona kom 126 — Klara stjärna på himmelen lysa 68 — Kling klang, kör kuddona vall 109 — Kom lille i gröna lunden 180 — Kom stanna goda vänner 253 — Kom till mig om torsdagkväll 34 — Konungen ut genom fönstret såg 135 — Krist give att du komme i en andelig nöd 137 — Kråkan sitter på lädutak 114 — Kuddan går i ängen 86 — Kung Karl han till sin fostermoder gick 134 — Kuss lulleri lull, kok grytan 44 (Jfr 58) — Kära flicka, släpp mig in 42 — Kära skomakare, ta int så mycke av smöre 78 — Käringen for till Danmark 28.

Lilla Lasse sitter och gråter 60 — Lilla vackra flicka om du vill 97 — Liten Karin tjänte på unga kungens gård 19, 106 — Liten pojke four åt

skougen 59 — Loppan bet min man ihjäl 80 — Längtat (o: Väntat) haver jag uppå dig min lilla vän 163.

Magdalena vid källebrunn (. . . stod på källebro) 17, 237 — Med sorglig ton jag sjunga vill 27 — Men en afton som vi seglade 2 — Men jag strävade fram med glädje 10 — Men om jag mig nu en friare får 98 — Minns du i den låga kojan 48 — Mitt bröst det är som ett ämbare 79 — Mitt hus det är byggt allt under en bro 13 (Jfr 175) — Mitt liv så tungt och ensamt är 183 — Mun har han som en stor lagdörr 32.

Nu har jag seglat genom Engelska kanal 103 — Nu haver jag kommit en så långer väg 276 — Nu så kommer de' en skål utav brudeparets hand 216 — Näcken han kunde ju kläda sig så grann 92 — När Adam blev skapad 96 — När jag endast på dig tänker 182 — När jag uti min ensamhet 231 — När jag var en bondebräng 100, 101 — När jag var en liten pilt 118 (Jfr 31) — När jag var sjutton år 172 — När solen den börjar i väster sig sänka 104 — När som skeppet det svajar ifrån stranden 120.

O tysta ensamhet 160, 258 — O Vasa stad, du landets krona 255 — Och här i världen (Se: Här) — Och jungfrun hon gångar (Se: Jungfrun) — Och liten Karin (Se: Liten) — Och nu så kommer (Se: Nu så . . .) — Och ungersven gingo (Se: Ungersven) — Om alla de här bergen (berg) vor av rödaste gull 128, 165.

Pappa han är ledsen när jag . . . 208 — På Stockholms redde klara 72.

Ramunder fattade jätturens skägg 18 — Rejs opp, ja rejs opp den babordska vakten 66 — Ro ro till fiskeskär 85 — Ro ro till skären 115, 259 — Räven ligger på bänken 83.

Sankte Staffan en sannelig man 16 — Se god afton och god kväll 141, 256 — Sent om en afton kom där en sjöman i land 40 — Sent om en afton och sent om en kväll 278 — Silibrand körde upp åt höga loftet svala 11 — Skjut ut min båt med foglig vind 4 — Skål du svenska flicka 257 (Jfr 9) — Skön jungfrun hon frågade sin mor om lov 195 — Som en vind och som ett väder 74 — Sorgligt är att leva 107 — Stackare, stackare liten jag 116 — Staffan var en stallebräng 90 — Stå stilla du yngling 263 — Så gå nu hem mina barn små 242 — Säg minns du i den gröna dalen 186.

Tamme tusan plåtar 64 — Tippan sitter på bastutak 61 — Trasten bor i skogen där 178 — Trill trall gick i vall 62 — Tro aldrig att min tanke var 82 — Tur lur logen 57 — Tur lur träno lår 56 — Tuss lullderilull 58 (Jfr 44) — Tå kongen han bjöd mej på brännvin och mat 112 — Tänk vad det kaffet skall smaka 261.

Ungersven gingo i rosandelund 175 (Jfr 13) — Uppå det berget så växte där en tall 76 — Uppå källarbacken 70 — Usika tusika (räkneramsa) 260: 1 — Uti dalen ibland blommor små 69 — Uti Norge uti nord 49.

Var gång jag tänker på Maja min 132 — Vi ligger uppå redde klara
54 — Vi ska ställa till en rolig dans 88 — Vid fjorton års ålder jag älskade
den 77 — Visst har en sjöman våta kläder 184 — Väntat haver jag (Se:
Längtat...).

Å bagarn klappar (Se: Bagarn) — Å bonden han körde (Se: Bonden) —
Å hade vi vår Enberg här (Se: Hade) — Å hör du pelegrim (Se: Hör du)
— Å Svea, lulla, å vele va 113 — Å tå kongen han bjöd (Se: Tå kongen).

SYSTEMATISK FÖRTECKNING

A. Visor.

BALLADER:¹ Nris 11—22, 65, 90—92, 106, 124, 128, 129, 134—137, 164,
165, 175, 195, 237, 278.

DANSLEKAR: Nris 45—47, 81—84, 88, 89, 122, 123, 268.

EMIGRANTVISA: Nr 209.

FÅNGVISOR: Nris 121, 263.

HANTVERKSVISOR: Nris 33, 104, 105, 111.

KÄRLEKSVISOR: Nris 7, 10, 23, 24, 38, 48, 68, 69, 71, 74, 77, 97, 100,
101, 130, 131, 139, 141, 160, 161, 163, 174, 178—180, 182, 185, 186,
188—190, 193, 208, 231—232, 234—236, 238, 256, 258, 262, 265—
267, 276, 277.

»PALI-MAJAS» VISOR: Nris 229, 230, 253, 254, 264.

RELIGIÖSA VISOR (psalmer, klagovisor m.m.): Nris 25, 26, 50, 67, 107,
108, 140, 159, 177, 183, 239, 241, 252.

SJÖMANSVISOR: Nris 1—6, 9, 40, 49, 51—54, 66, 72, 73, 103, 120, 127,
138, 171—173, 176, 184, 192, 257.

SKILLINGTRYCKSVISOR (episka): Nris 27, 41, 133, 240.

SKÅLVISA: Nr 216.

SKÄMTVISOR: 1. Balladartade skämtvisor: Nris 28—32, 35—38, 55, 93—
95, 98, 99, 102, 118, 125, 194, 279.

2. Diverse skämtvisor: Nris 34, 42, 75, 76, 96, 110, 112,
119, 132, 187, 261, 280.

STAFFANSVISOR: Nris 16, 90.

STJÄRNGOSSVISA: Nr 8.

VAGG- OCH VALLVISOR: Nris 43, 44, 56—64, 70, 78—80, 85—87, 109,
113—117, 126, 142, 162, 166, 259.

B. Spelmanslåtar.

FYRKANT (jfr följ.) Nr 155.

KASAKSKA: Nr 169.

¹ I detta sammanhang upptages alla de visor som ballader, vilka ingår
eller har motsvarigheter i Fsvf.

LYCKÖNSKAN (bröllops-): Nr 167.
 MARSCHER: Nris 143, 148, 153, 196, 210, 211, 224, 248, 249, 269.
 MAZURKOR (sparkpolkor): Nris 144, 147, 157.
 MENUETTER: Nris 197, 200, 203, 205, 206, 212, 214, 217, 218, 220, 223,
 227, 270, 272, 274.
 POLKOR: Nris 149, 152, 156, 158.
 POLONÄS: Nr 168.
 POLSKOR: Nris 198, 201, 202, 204, 213, 215, 219, 222, 226, 228, 242, 243,
 245, 250, 271, 273, 275.
 SCHOTTISAR (Jänka, Tysk polka): Nris 146, 154.
 VALSER: Nris 145, 244, 247, 150, 151, 170, 199, 207, 225, 246, 251.

FÖRTECKNING PÅ SAGESMÄNNEN:

Backman, Holger s. 97	Kanervo, Hjalmar s. 79
Blomberg, Hulda s. 104	Kronman, Selim s. 106
Blomqvist, Elin s. 95	Lindfors, Theodor s. 100
Brenner, Helmi s. 93	Lindvall, E. J. s. 101
„ Ola s. 106	Malm, Emilie Louise s. 98
Cederstam, Signe s. 95	Norrholm, Valdemar s. 102
Ekholm, Axel, s. 87	Nygren, Ida s. 106
Fagerholm, Pehr s. 92	Nygård, Carl J. s. 99
Grop, Selma s. 101	Pettersson, John s. 86
Gustafsson, Johan Axel s. 94	Rehn, Emilia s. 86
Heikfolk, Alfred s. 102	Salonen, Hilma s. 95
Hertén, Hugo s. 98	Schoultz, Uno s. 86
Holmström, Ivar s. 102	Smeds, Ester s. 102
Ingberg, Hilma s. 89	Sten, Mia s. 104
Jansson, Svea s. 81	Strömberg, Edit s. 87
Johansson, Anna s. 96	Tikkanen, Agda s. 88
„ Gustav s. 96	Unis, Astrid s. 102
„ Viktor s. 85	Wessman, V. E. V. s. 93
Jonaeson, Elis s. 96	Wiik, Sven Runar s. 94
Juslin, Ida s. 99	Wikström, Hilda s. 92

MEDDELANDEN FRÅN SVENSKT VISARKIV

1. U. P. OLROG: Svenskt Visarkiv. En orientering om en ny institution. With a summary in English. 1954.
2. K. I. HILDEMAN: Ballad och vislyrik. 1955.
3. N. DENCKER: Svenskt Visarkivs sångleksregistrant. With a summary in English. 1956.
4. S. G. HANSSON: Gustav Schedins visa från Dalupproret 1743. 1956.
5. E. DAL: Scandinavian Ballad Research since 1800. 1956.
6. N. DENCKER: Wallmans samling. En förlorad samling svenska sånglekar. With a summary in English. 1957.
7. H. TOLDBERG: Den danske rimkrønike og folkeviserne. 1958.
8. N. DENCKER: Kung Orre skulle till gästabad fara. Avec un résumé en français. 1958.
9. N. DENCKER: Domaredansen. With a summary in English. 1958.
10. G. HENNINGSEN: Vedel og Syv og bogtrykkerne. 1959.
11. S. EK: Visan om liten Ingas barnsäng. With a summary in English. 1959.
12. B. R. JONSSON: August von Hartmansdorff som balladsamlare. 1960.
13. OTTO ANDERSSON: Om kvarnsånger. 1960.
14. ALFHILD FORSLIN: Sveriges Radios magnetofoninspelningar av svensk folkmusik i Finland 1957, 1960.